

Kázání pro Opatovice a Sázavku 15.8.2021

Vstupní slovo: ž 65,2n

1. píseň: 549

1. čtení: Mt 17,1-8

2. píseň: 367

2. čtení: 1Kr 19,11-13a

3. píseň: 680

4. píseň: 684

Poslání: Ř 12,11-16

Požehnání: Nu 6,24-26

5. píseň: 452

Milí bratři a milé sestry,
vracíme se dnes k textu, na kt. jsem kázal už minulý týden, jen šířeji.
Stojí za to se u něj ještě pozastavit. Jedná se totiž i na biblické poměry o
vzácný úkaz - Někdo má možnost vidět Pána Boha přímo z očí do očí.
Ne jen nějakého Božího mluvčího, třeba anděla, ale přímo samotného
Pána Boha.

Ponecháme-li stranou ne zcela jednoznačné zmínky v žalmech, tak k
něčemu takovému dojde ve SZ jen dvakrát. Jen Mojžíš a Eliáš.
Není náhodou, že právě oni jsou považováni za největší postavy SZ.
Takže třeba u Ježíšova zjevení na hoře, když ho učedníci poprvé vidí v
plné slávě, tak tam rozmlouvá s nikým jiným než právě s Mojžíšem a
Eliášem.

Ale co vlastně Eliáš (a Mojžíš) viděl? Dá se vůbec setkat s Pánem
Bohem z očí do očí? Má vůbec Pán Bůh oči? A kolik? A podobně se
můžeme ptát: Je Pán Bůh mužského rodu? - Svým způsobem hloupé
otázky, ale krásně nám připomínají, abychom si Pána Boha
nepředstavovali jen jako bílého fousatého stařečka sedícího na obláčku.
Je mnohem složitější! - Třeba prorok Ezechiel popisuje Pána Boha a
anděly takovým způsobem, že připomínají spíš děsivé mutanty z
laciného hororu.

Zkrátka a dobře, mě vždycky přišlo jednodušší a smysluplnější neřešit,
jak Pán Bůh vypadá... Došli bychom jen k šílenostem. - Ne nadarmo je

v desateru zákaz Pána Boha zobrazovat.

Mě teda neuráží ani ten obrázek bělovlasého stařečka - Pokud dobře
víme, že jde jen o obrázek, a že takhle Pán Bůh nevypadá.

Ale co tedy Eliáš viděl? Vlastně nic – on si totiž zakryl tvář. A podobně
ani od Mojžíše se nic nedozvíme.

Navzdory tomu, co by nás zajímalo, tady vůbec nejde o to, co viděli, ale
co při tom prožili. - Něco tajemného, tajuplného, svým způsobem
děsivého (Ale tak nějak jinak) - Posvátnou bázeň.

Já bych to řekl tak, že pocítili Boží blízkost milionkrát víc než kdy před
tím. Až z toho byli úplně paf.

Prožili cosi nadpřirozeného, co je hluboko zasáhlo.

Zábavné mi na tom přijde, že Eliáš vidí věci velkolepé, úžasné,
monumentální, ale o Pánu Bohu se stejně nic nedozvíme.

Nejprve vichr, takový, že tříští skály. Děsivá vichřice. Kam se hrabe
tornádo... a mnohý člověk by řekl – ano, to bude určitě Bůh. To je
podoba hodná vládce světa. Ale Bůh v té vichřici nebyl.

Podobně zemětřesení – když se nám doslova otřesou základy pod
nohama. Domy se hroutí. Není kam se schovat. Sebepevnější hradby se
sunou k zemi. Ale ani v tom Bůh nebyl.

A pak oheň. To je zvlášť nebezpečný živel. Nepředvídatelný. Děsivý.
Právě teď probíhají obrovské požáry v Americe, Řecku, Rusku... člověk
je úplně bezmocný.

Ale ani v tom Bůh nebyl.

A pak zazní hlas jemný tichý. Možná bychom čekali, že se ty hrůzyplné
obrazy budou stupňovat – když Pán Bůh není vichr, zemětřesení ani
oheň, mohlo by jít o něco ještě děsivějšího. A zazní jen takový hlásek.
Šepot.

Ale pro Eliáše je právě tohle nejvíce strašidelné. Kam se hrabe
zemětřesení! Když uslyší tohle, tak si strachy zakryje tvář.

Dokázal by nás vyděsit takový tichý hlas?

Možná je to jako ve škole: Obávaný učitel může takřka šeptat a jde z něj
větší hrůza než z učitelky, kt. pořád křičí. Zažil jsem to.

Možná jsou tu ty velkolepé vidiny z jiného důvodu. Snad mají Eliáše
upozornit a naladit na ten tichý hlas. Jako hudební předehra, aby věděl,
že teď to přijde, aby se nepřeslechl. Boží hlas se totiž dá přeslechnout

velice snadno. Ať už schválně nebo omylem.

Snad nám ty vidiny ale mají také jasně ukázat jaký Pán Bůh je a jaký není. To už se docela blíží přímému pohledu na Boží tvář.

A dozvíme se například, že Pána Boha nemáme hledat v každé přírodní katastrofě. To dělají pohané.

Občas určitě zaslechnete, že požáry v USA, povodně támhle, tornádo támhle – že je to trest Boží.

Někdy to tak asi být může, nevím. Ale v drtivé většině Pán Bůh v té katastrofě a v tom rachotu není. Spíš ho můžeme hledat v tiché a obětavé pomoci obětem.

Raději potichu promlouvá a doufá, že si dáme říct a začneme naslouchat, aniž by na nás musel křičet, posílat povodně a kdo ví co. Sem můžeme zařadit také Boží proroky – lidi, kt. často byli překřičeni, umlčení, nevěnovala se jim pozornost. Konečně sám Eliáš byl pronásledován. A přitom právě skrze ně hovořil sám Bůh.

Mnozí lidé, včetně Eliáše nabyli dojmu, že takhle to přeci nejde. Že by ten tichý hlas měl projednou promluvit trochu bouřlivěji. - Oheň, zemětřesení, legie andělů s plamenými meči a hned by bylo jasno. Nebylo. Na hoře Karmel šlehl oheň z nebe a zapálil i vodu, a nebylo to nic platné.

Ani Ježíšovo zjevení na hoře nakonec není o velkolepém zázraku, ale o tom, že i v tom celkem nenápadném tesaři z Nazareta můžeme silně prožít setkání s Bohem tak jako Eliáš a Mojžíš.

Bí hlas je možná jemný a tichý, ale nejde umlčet, zní pořád a dokáže zasáhnout přímo do srdce.

A nemusíme být zrovna na hoře Choreb jako Eliáš. Vy už o mě víte, že já na posvátná místa moc nedám. Ale na druhou stranu některá místa svoji krásou, bohatou historií, a vírou tisíců a milionů lidí, nás někdy dokáží dostat do té nálady, že Pána Boha cítíme, vnímáme, slyšíme lépe než kdy jindy. V kostele se na modlitbu prostě soustředí lépe než doma v posteli. A někdo to možná máte naopak. Záleží na člověku.

Takže třeba pohled na rozbouřené moře. Nebo když vás ovane horský víchř. Obecně chvíle, kdy člo. narazí na hranice lidských možností a sil – třeba při tom tornádu či zemětřesení – možná někde tam člo. dojde, jak je maličký a bezmocný. A možná někde tam začneme naslouchat a

hledat ten Boží hlas.

Podobně někteří astronomové začali přemýšlet o Bohu tváří v tvář nesmírnosti kosmu.

Takže možná i ty velkolepé vidiny měli Eliášovi pomoci, aby si uvědomil, jak je maličký. Tichý hlas ještě neznamená, že patří někomu bezmocnému. Spíš můžeme být rádi, že si k nám Pán Bůh zvolil takový jemný přístup – i když by se nám snáze hledal a bylo by snazší ho následovat. A s burácením by možná snáze napravoval nepravosti...

Každopádně na Eliáše dění na hoře Choreb zabere výborně.

Tedy... nerozptýlí jeho pochyby. To velkolepé divy neumí. Maximálně nás donutí zmlknout. Potlačit otázky, výčitky a pochyby a z toho zpravidla není nic dobrého.

Ale s tím tichým hlasem se dá povídat.

On toho většinou moc neřekne. Často jakoby nám Bůh neodpovídal.

Alespoň se nás ale nesnaží překřičet. Trpělivě naslouchá. Dává prostor. Lze se u něj vypovídat.

A čeká, jestli taky začneme naslouchat. Utišíme se, začneme přemýšlet.

A možná nám pak něco dojde, zaslechneme letmý náznak, tichý hlásek. Nejčastěji zní ze srdce.

Neodvážil bych se tvrdit, že ústy jakéhokoli faráře hovoří sám Hospodin, ale odvažuji se věřit, že snad i skrze neumělá slova faráře, nebo navzdory jim, nebo skrze slova Písma, skrze písně, atmosféru kostela,... tu a tam někdo z nás může zaslechnout něco malinko od Pána Boha přímo pro něho. To co potřebujeme slyšet – útěchu, radu, varování,...

Tak kéž by...

pomodleme se...

Pane Bože, děkujeme, že promlouváš. Děkujeme, že nasloucháš.

Děkujeme za prostor a ticho. A prosíme pomoz nám naladit se na tvůj hlas, abychom ho nikdy nepřeslechli. Amen.